

Előfizetési árak:
 Nagy-Becskek, Zápolya-utca 1-6 szám,
 a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
 Pfeitsz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. sz.
 a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felkérések intézendők.
 Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
 Főszerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
 Egész évre ———— 22 \$
 Félévre ———— 12 \$
 Negyedévre ———— 8 \$
 Egy hónap ———— 4 \$
 — Egyes szám ára 4 kr. —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el
 Asonkivül az óraszeres hirdetések
 irodákban.
Magyarok számára
 vándor- és munkaszempélyek kiadására

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 9. szám.

Csütörtök, január 13.

Fiume.

Nagybecskerek, január 12.

Fiume, Magyarország egyetlen kikötő városa, megint beszéltet magáról. A representanza első ülésére a fennforgó ügy rendezését vártuk, e helyett mind tartatatlanság, napról-napra bonyolódottabb lesz az állapot. Mindennek az autonomisták az okai, akiknek élén Walluschnig és a volt podesta, Mayländer áll.

Walluschnig kijelentette egy beszédében, hogy a representanza nem tehet esküt olyan törvényekre, melyeknek életbe léptetése iránt a magyar kormány a representanzát meg nem kérdezte. Fiume a magyar korona külön teste s ezért a magyar kormánynak nincs joga tetszése szerint törvényeket életbe léptetni a representanza megkérdezése nélkül. És midőn ennek az autonom testületnek az újonnan választott tagjai az esküt dr. Gaál Tibor kormányzóhelyettes kezébe letették s hűségüket kézzel fogással megerősítették; miután továbbá a volt podestát, dr. Mayländer majdnem egyhangulag újra megválasztották, kijelentette az új podesta, hogy a választást örömmel elfogadja, de az új törvényeknek hűséget nem fogadhat. Az ülést nem folytatták . . .

Fiume új kormányzója, gróf Szapáry László alkalmasint előrelátta a tegnapi ülésnek ezt a negatív eredményét, mert Budapestre utazott, hogy báró Bánffy miniszterelnökkel tanácskozzék. Báró Bánffy a vas tetterő és az erélyes határozottság embere. Azelőtt is megtagadta a representanza beleegyezését kérni a törvények életbe léptetéséhez, most is meg fogja tagadni, ha lehet, még határozottabban. A magyar állam felsőbbbségét nem lehet néhány exaltált polgár nyakasága miatt pocékká tenni.

Báró Bánffynak a jelen esetben nem szabad engednie és ahogy a dolog ma áll, Fiume sem enged és így beláthatatlan zavarok előtt vagyunk, melyek gróf Szapáry kormányzónak már állása elfoglalásakor oly kellemetlenné teszik az életet, amint csak lehet.

A kormányzó beiktatása maig elmaradt. Gróf Szapáry László kormányzó ily viszonyok közt nem akar központja lenni oly ünnepélynek, amely a fennforgó körülmények közt nem lehet őszinte. Szivesebben lemond az ünnepeltetésről és inkább rajta lesz, hogy rendezze az ügyeket, melyek rendezéséhez magával hozott minben szükséges tulajdonságot. A korona és a kormány bizalmával ment Fiuméba és államférfiúi lényé, meggyőző személyes tulajdonságainak, a viszonyok ismeretének és konciliáns természetének ereje által rendet fog ott csinálni és erre a majdnem legyőzhetetlen feladatra nem egyhamar lehet gróf Szapáry Lászlónál alkalmasabb és szerencsésebben választott személyt találni.

Mostantól kezdve eltérbe lép az ő személye és bizton hisszük, hogy az új kormányzó működéséhez állandó siker fog fűződni Fiume áldására és az állam megalgódására.

Erdély Sándor diszpolgár. Máramaros-Sziget városa Erdély Sándor igazságügyminisztert nagy lelkesedéssel egyhangulag diszpolgárává választotta meg.

Sándor szerb király egészségi állapotáról a Kölnische Zeitung és utána a mi lapjaink is rémhíreket terjesztenek. Illetékes helyről fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy ugy ez, mint a Kölnische Zeitung-ban több ízben megjelent közlemények köhöltek. Sándor szerb király a legjobb egészségre örvend, az állam ügyeit a kormányval egyetemesleg maga intézi menten minden befolyástól.

Politikai hírek.

Fiume megrendszabályozása. Azokra a fiumei botrányokra nézve válaszul és megtorlásul, a melyeknek tegnapelőtt az újonnan megválasztott fiumei városi képviselőtestület alakuló közgyűlése színhelye volt, a hivatalos lap mai száma Bánffy Dezső báró miniszterelnöknek egy tegnapi erélyes rendeletét közli, melynek lényegesebb pontjai a következők:

I. Ha a város képviselőtestülete és annak közegei a fentidézett rendeletben megszabott törvényes köteleseiket pontosan nem teljesítik, a belügyminiszter a kormányzó előterjesztésére vagy meghallgatásával a képviselőtestületet feloszthatja a városi statutum 27. §-a alapján és a kormányzó útján az ügyek időközi vezetése iránt intézkedik.

Az új képviselőtestület alakulását s ezzel kapcsolatban a választás napját a belügyminiszter jóváhagyása mellett a kormányzó tüzi ki, de az új képviselőtestület alakítása s illetve választása egy éven túl el nem maradhat.

Ha azonban az új választás megtagadott, e rendelet alapján a fentebbi intézkedés hosszabb időre kiterjeszhető, s ha a képviselőtestületet ismételve kellett feloszlatni, az új választás hosszabb időre is elhalasztható.

II. A miniszterium felhatalmazhatja a kormányzót, hogy a város mindazon tisztviselőivel és közegeivel, kikre a rendeletek végrehajtásánál szüksége van, közvetlenül rendelkezhessek.

Ez esetben a tisztviselők és közegek a kormányzónak a végrehajtásra vonatkozó rendeleteit azonnal és feltétlenül teljesíteni kötelesek, s e miatt a város törvényhatósága által feleletre nem vonatkoztatnak.

A „TORONTÁL” tárczája.

Pessimismus.

VI.

Hogy kívánja
 S vágyva várja
 A tömeg
 Legyen szárnya
 Gyors folyása
 Időnek.
 Célt hogy érjen
 S teljes légyen
 Jóléte.
 Hátha rosszra
 Fordul sorsa,
 Élete?!
 Évnek végét
 Újnak jöttét
 Ohajtja.
 Vajjon csapást
 Hoz, vagy áldást
 Tudhatja?!
 Mért hogy számít
 S bizton épít
 Jövöre?
 Mit alkothat?
 S mit is tudhat
 E'öre?

Nap leszálítát
 Est beálltát
 Ohajtja,
 Hátha szellő
 Fojtó, ölő
 Hervasztja?
 Hogyan futkos
 S mohón kapkod
 Arny után,
 Más gyarapszik
 Gazdagodik
 Vagyonán
 Vagy a testben
 Lakó lényben
 Megbizik?
 Ha élte lejár
 Mint napugár
 Eltűnik!
 Ily óhajak
 Azonosak
 A véggel.
 Napok mulnak
 De nem birnak
 Végzettel.
 Ünnepnapra
 Vidámságra
 Ha készül:
 Gond a házban
 Bu családban
 Elterül.
 Évek során
 Sok a sorsán
 Változik

Fődjé parlag
 Ó meg ősa, agg
 Hanyatlik.
 A fél század
 Birtokra ad
 Alkalmat*)
 Bár találna
 Birtokosa
 Nyugalmat!
 Lelke vágya
 Vivódása
 Mit sem ér.
 Szégyenülve
 Buval telve
 Véget kér.
 Hogy nem gondol
 Meg nem fontol
 Csak siet!
 Megelőzné
 Ha tehetné
 Az évet.
 Ha élvezni
 S Istent félni
 A végcél:
 Időt ölni
 Napot tűzni
 Mért nem fél?!
Dr. Klein Mór.

*) Az ötvenedik esztendőben az eladott birtok eredeti tulajdonosának birtokába visszakérül.

III. A fentebbi esetben a kormányzó a nem engedelmességet tisztviselőt és közeget hivatalából felfüggesztheti vagy elmozdithatja s helyébe mást helyet tesithet.

Az ekként helyettesített tisztviselők és közegek, jogok és kötelezettségek tekintetében a többi tisztviselőkkel teljesen egyenlők.

IV. A kormányrendelet végrehajtásával a kormányzónak kivételes hatalma legott véget ér.

Görögország és hitelezői. Athén, január 12. (Havas ügynökség.) Valamennyi újévi ünnepély elmarad. Az állam-hitelezőkkel való kiegyezést megkötötték. Hivatalos körökben az elért feltételek meglehetősen keltek.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 15. Kereskedő-Ifjak mulatsága. Január 24. Közigazgatási bizottság. Január 27. Rendkívüli városi közgyűlés. Február 22. Kerékpárosok bálja.

A villamos világitással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

- Kinevezés. Ő Felsője az igazságügyi miniszter előterjesztésére Magi Imre nagyikindai törvényszéki aljegyzőt kinevezte a fehértemplomi járásbíróvá.

- Kitérítés. Ő Felsője megengedte, hogy a Pancsován állomásozó gróf Stahremberg Vilmos huszárszázados elfogadja és viselhesse a neki adományozott királyi porosz vörös saarrend harmadik osztályát.

- Szerbek újéve. Görög-keleti szerb polgártársaink ma ünneplik újév napját, a mely alkalomból úgy a belvárosi, mint a gradnuciai templomban fényes isteni tisztelet volt.

- Jótékonyág. Dániel László Négyrádvármegye volt főispánja annak öröme, hogy f. hó 10-én neje öt egy fia szülöttel lepte meg, a Kának közönséges szegényeknek kiosztásra 50 frtot adományozott.

- A revolver ellen. A budapesti újságírók egyesülete végre egy tökéletes cselekedetre határozta el magát és megtalálta az eszközt a határozott eljárásra a revolverjournalisták ellen, kiknek eljárása a bankokkal és intézetekkel szemben már-már csapással lett. Ezek a veszedelmes alakok megjelennek a különféle vállalatok közgyűlésein, tudósítanak, a nélkül, hogy valaki megbizta volna őket és tiszteletdíjat követelnek szolgálatokért, melyeket maguknak teljesítettek. A hirlapírók egyesülete elhatározta, hogy körlevelet intéz az összes intézetekhez és iparvállalatokhoz, melyben felszólítja őket a saját érdekükben, hogy csak meghívójegygyel bíró

hirlapírókat bocsássanak közgyűléseikhez és csak oly lapoknak és sajtóközlegeknek küldjenek meghívót, a melyeknek közleményeire reflektálnak. Ezzel nemcsak az intézeteknek tett nagy szolgálatot az egyesület, hanem a hirlapírodalomnak is nagy haszna van a dologból, mert megtisztul oly elemtől, a mely a közgyűléseket csak alkalmi revolvernek tekinti. Óhajtható lenne, hogy az újságírók egyesületének kezdeményezését a kívánt siker kísérje.

- Adomány az inségesek részére. A központi segélyző bizottság címe alatt a torontálmegyei inségesek részére újabban a következő adományok érkeztek:

Balázsi József gyűjtőívén N.-Becskek: Kegyezerendi ház 2 frt, Balázsi József 1 frt; Voggenhuber Oszkár 60 kr; Burget József, Frank István, Zaka Gyula, dr. Kis Sándor, Králik László, Cser Gyula, Harzer József, Balázs Gyula, Herr Odön és N. N. 50-50 kr. összesen 8 frt 60 kr.

Kühn János gyűjtőívén: Kühn János 10 frt; Kellner József 2 frt; ifj. Hirsch Jakab 1 frt 50 kr.; Balugovits Anna, Heimermann József, Krumenacker József, Frank Vince 1-1 frt; Flehtel József, Mészáros Ferenc, Hauser H., Schlesinger József, olvashatatlán, Krpuszin Sz, Pejov Antal, Pinkai Ferenc, Aurél Nándor, Grucs K. 50-50 krajcár, összesen 22 frt 50 kr.

Holcz Ferenc plebános gyűjtőívén Katalfalva: Katalfalvai földművelők egyesülete 10 frt; Holcz Ferenc, Viazkocsill Lajos, aláírás olvashatatlán 1-1 frt; Hollinger J. C. és Liphay József 50-50 kr. összesen 14 frt - kr.

Szegedi építési vállalat gyűjtőívén: Milkó Vilmos és Fiai, Erdélyi Mihály, Heiczmann György 100-100 frt; Landesberg Mór 10 frt; Löwinger Dezső, Milducz Alajos, Kiss János 2-2 frt; Kopasz István, Rainer K. 1-1 frt; Fodor István 50 kr. összesen 318 frt 50 kr.

Kriegner György Budapest 10 frt, Baranyai Odön Budapest 5, Budapesti Napló kiadóhivatala 5, Wälder Alajos építész Szombathely 20, Kias Karoly és Mór Szeged 50, Ráczkevei Hirlap szerkesztősége 10, Leder Arthur és Károly Csóka 100, dr. Ferch Odön Zombolya 5, Singer Hugó Antalfalva 150, Pesti magyar kereskedelmi bank 1000, Dessewffy Sándor csanádi püspök 200, Kuränder Imre Nagybecskerek 10, Garay Samu és Tarsa Budapest 5, Kovács Mór Temesvár 50, Csávossy Ignác Budapest 200, Napholtz Ágoston 10 frt, Magát megnevezni nem akaró adakozó 100 q. tengeri és 2 bődön zsír. Összesen 2045

frt 10 kr. Ehhez hozzáadva az eddigi adományokat 1786 frt, együtt 3831 frt 10 kr. N.-Becskekben, 1898. január hó 13 án. A központi segélyző bizottság.

- Verőfényes tél. Hótakaró helyett mosolygó napsugár és didergő alakok helyett tavaszi jell-gü korzó. Pedig tél apó is meggyőződik róla, hogy halára nem számíthat. A kegyetlen, erős telekre jól emlékeznek az emberek, az enyhe napokat csakhamar elfelejtik. De bármint áll is a dolog, a mostani tél abnormitás, olyan különlegesség, mint a háromlábú csirke vagy mint a lábatlan óriás. Az az egy bizonyos, hogy a mennyiben pibiscitumot rendeznénk... fényes eredményre végződnek a dolog - a mostani tél javára. Legfőjebb a bundakereskedők és korcsolya árusok duzsognak és az utóbbiakkal együtt talán az aranyifjúságnak az a része, a melynek ragyogó korcsolyákat hozott a kis Jézus. A cserébogar, a melyet januárban a lapok barátai szoktak a szerkesztőségeknek beküldeni és a melynek megjelenését tisztelettel jelzik a „legközelebbi” számban, ezáltal csak gunyos mosolyt kelt, mert a hol valami földmunkát végeznek, százával bujnak elő. Már a pillangók is kimerészkednek takaró leplükből, bogarak, féreg sülkészek a napra. Az erdő és mezők tollasai és tollatlan vadjai... e télen nem éheztek meg és a jószívú embereknek, a kik általában madáretető állomást rendeztek be, az idén a verebekkel, mint hivatalos vendégekkel kell beéniük. Az emberekre is jótékony hatás ez a mostani tél. Az egészségi viszonyok kifogástalanok, tesznek, lélekek bőséges szórakozás nyílik. A szegényeknek, szenvedőknek is jó ez a mostani tél. Kevesebb gondjuk van, hogy honnan szerezzék meg a futóanyagot, - mert kemény télen csak a gondjuk volt több, de futóanyaguk épp oly kevés, mint most. Csak a hótakarókat busznak, ők elszaknak keresztülről... egyelőre, mert a farkas nem eszi meg a telet és kiadja az a magát, ha elkésve is.

- Csöd. A nagyikindai kir. törvényszék közé teszi, hogy Hunyár R. Gusztáv nagyikindai rőfös- és divatru kereskedő ellen, kinek cége Gusztáv R. Hunyár, telephelye Nagy Kiránd, annak bárhol található ingó és - Hrvát Szlavon-orozágok kivételével - a magyar állam területén levő ingatlan javaira a csöd magyartított. Csödbiztosul Kovács Gusztáv kir. törvényszéki bíró, tőmegmondosul dr. Hochstasser János, helyettesül dr. Erling Károly nagyikindai ügyvevők nevezettek ki.

- Agyonéhezettett esesemő. N. Kikindáról írják: Dr. Tatay László, városi orvost, aki a halottkémiai teendőivel van megbízva, tegnap elhívták egy kicsike, 8 napos hullásba. A vizsgálat folyamán az orvos agyonéhezést konstatalt és az esetről rögtön jelentést tett a rendőrségnél. A kisdud anyja egy idevaló, Schent Anna nevű családiany, a ki gyermekét, ennek megszületése után azonnál egy Müller Katalin nevű asszonyhoz adta dajkávába. Az ügyészség a rendőrség jelentése alapján elrendelte a kisdud hullá felboncoltatását, a mikor világosan beleszen igazolva, hogy forog-e fenn büntény vagy nem.

Kinek-kinek a hite.

Egyszerre csak megállt a vonat. - Nem lehet kérem odább menni, szólt a kalesz. Nagy a víz. Kiáradt a Duna. Még az állomásra sem mehetünk be.

Ki kellett szállni egy nyomorult őrháznál. Hetivásár levén a főállomást képező városban, gondolhatni, hogy nem a rendesen lézengő pár atyafi szorult ki a vonatból, hanem mindjárt egész tömeg; nép és uraság vegyest.

Megállottam az őrház előtt s néztem a távoiban szürkélő vízömeget, a mint lassan-lassan jött felénk. Ide ugyan egy hétig sem kapaszkodhatna föl; de még elég messze jön így is, a mint a körülöttem szipázkodó asszonyok panaszából kivehettem. Nekik bizony volt okuk sirni, hogy nem mehetnek haza. Ki tudja, földjeiken, természetükön kívül nem pusztul-e el a házikójuk is?

Egy ácsolt padon, az akácfa alatt, különös látvány kinakozott. Öt különböző felekezeti papp szorult együvé. A közös csapás szépen összerelte őket. De itt sem férték meg sokáig; elkezdtek a vallási vitatkozást előbb csak csendjén, szótlan hangosabban, igerlekenyebben. De azért rem haraptak le egymás orrát; bennmaradtak az évelődés korlátai közt. A vonal melletti falvakból valók voltak. Ismerték egymást; de így együtt nem lehetett volna őket látni, ha ez a kellemetlenség nem esik. Legöregebb volt köztük a réc papp. Könnyen megöregedhetett, mert ugyan csak kevés van: alig foghat már magának

hívót, úgy elvegyült, elszármazott vagy elmagyarosodott a tabora. Miga sem beszél rácul már, csak a templomban; kérdés, ért-e mindazt, a mit olvas?

Legfiatalabb köztük a zsidó papp. Csak nem rég nősült; tehát még van jó kedve. Ki tudja, lenne-e úgy egy esziendő mulva?

Kellemetlen helyzetét filosofus nyugalommal fogta föl. Nevetve és csipdelözve vegyült a vallási vitába is.

Mikor már jól összegabalyodtak az érvekben, melyek bizony egyetlenegy sem győztek meg, odaszólt nekik:

- Már pedig hiába disputálnak a kolléga urak (a mire krakogni és ühmgelni kezdtek a többiek, mert egyik sem tartotta magát kollégájának), hiába bizonyítgatják a meguk felsőbb-ségét, minden vallás egyenlő Isten előtt. Az enyém pedig a legelső.

- Elő, azt megengedem; felelt rá egy másik papp; de csak korra nézve. Nem haladt semmit; nem is haladt Krisztus óta. Nem állhat tehát legfelül.

- Már pedig, a mit mondtam, azt be is bizonyítom. Isten előtt minden vallás egyenlő. Az enyém éppen kilenczet ér.

- Haj, haj! - szólt meg a református papp. Ha ön kilenczet ér, akkor én tizennyolcat; mert az enyém a legisztabb evangéliumi vallás.

- Ohó barátom; szólt meg a lutheránus papp, az is a miénkbeli főkap; így tehát az elsőbbséget én követelem magamnak. Akkor én harminchatot érek.

Mit mondjak akkor én? - kérdé a szerb papp. Az ortodox vallás az igazi krisztusi vallás. E szerint kétszerte értékesebb. Ha ön harminchatot számít, akkor én legalább hetvenkettőt számítok.

- Nem úgy van - szólt végül a katolikus papp. A miénk az igazi, az ősi anyaszentegyház, melyet Krisztus alapított. Ha ön hetvenkettőt numerál, én legalább száznegyvennégyet.

- No lássák, - mondá ismét a zsidó papp. No lássák, nekem van igazam, hogy minden vallás egyenlő. Mert mit mondtam? Számítsák utánam. Én vagyok 9, a református 18, a lutheránus 36, a görög 72, a katolikus 144. Mindez pedig összesen csak kilenc.

- Hogy-hogy? kérdék meglepve a többi k.

- Majd mindjárt fölírom, s adják össze a számokat.

Elővett egy papírost és fölírta a következőket:

Zsidó 9 - az 9.
Református 1+8 az is 9.
Lutheránus 3+6 az is 9.
Görög 7+2 az is 9.
Katolikus 1+4+4 az is 9.

Ime, bebizonyítottam, hogy mind egyetértünk.

És e hallgatának vala s nem vitatkozásk többé. De kételkedem benne, hogy ezt a számitást egyikük is tovább adta volna.

Sziklay János.

— **Sipulusz párba.** Fővárosi levelesőnk írja: Evek óta a magyar sajtónak egy része állandóan és mindig humoros színben szerepeltette a magyar irodalom egyik régi munkását, Prém Józsefet. Az utóbbi időben, a midőn Prém József dr. Budapestre költözött és egyik főgimnáziumnál foglalt katedrát, ez a csipkelődés valószínű hajsza-jelleget öltött. A napilapokban, heti folyóiratokban és éleclapokban egymást érték a sokszor személyes támadáshoz közel járó karikatúrák Prém József tevékenységéről. Az Adorján báró című színmű előadásakor az ellenégeskedés már feltűnő jelleget öltött és elhatározó befolyással volt a darab sorsára. Prém József nem szűnt meg állandó éleclődés tárgya lenni. A humorizálás, bár gyakran keserűséget okozott Prém Józsefnek, soha miatta nem rekriminált a szerkesztőségekben. Végre is a budapesti gimnáziumok tanári kara megunt a dolgot. Figyelmeztették Prém Józsefet, hogy a hatalmában levő eszközökkel igyekezzen véget vetni ezeknek az állapotoknak, a melyek alatt a tanári kar reputációja is szenved már. Pár nap előtt pedig egy budapesti napilap szerkesztőségében izgatott jelenet játszódott le. Prém József dr., a kiróli a lap előbbi száma ismét a szokott humorizáló módon emlékezett meg, a meghatározottabban tiltakozott ez ellen. Kijelentette egyúttal, hogy ezentul senkitől semmiféle ilyes személyes csipkelődést el nem tűr és ha mégis megtörténik, elégtételt vesz magának. A következő napon a Rákosi Viktor szerkesztésében megjelenő éleclap ilyenféleképpen emlékezett meg Prém Józseféről:

A NEMZETI SZÍNHÁZ DARABJAI.

— Borzasztó! Nem lehet hordárt kapni az egész Kerepesi-uton!

— Persze, hogy nem! Prém József fölfogadta valamennyit!

— Aztán minek Prém Józsefnek az a tömérdek hordár?

— Nem olvastad, hogy a Nemzeti Színháznál nyolcvanegy darabot bíráltak el és felszólították a szerzőket, hogy vitessék el a kéziratukat?

Prém József, a kit a vice annál is inkább sértett, miuthogy az ő két darabját elfogadta a színház, erre izgatott hangú levelet intézett Rákosi Viktorhoz. A levélben foglalt kitételeket Rákosi sértőnek találta magára nézve és provokáltatta Prémot. A segédek kardpárbaiban állapodtak meg. Feltételek: harc képtelenség, bandage. A párba tegnap ment végbe a Fodor-Rákossy-féle vívóteremben.

A segédek Rákosi részéről Csajthay Ferenc és Kemechey Jenő, Prém József részéről Clair Vilmos és Dienes Márton hírlapírók voltak. A párbaft Clair Vilmos vezette, a kinek a békítő kérdései után az összecsapás megtörtént. Rákosi hevesen támadott és két lapos vágást mért Prém nyakára és vállára. Egy perc múlva a vezető segéd állást kiállított. Rákosi kezéről vér csurgott. Prém József egyik ujját vágta át ellenfelének. Az orvosok konstataáltak a harc képtelenséget, mire a párbaft véget ért. Prém József és Rákosi Viktor kölcsönösen sajnálatukat fejezték ki a történetek fölött, kibékültek.

— **Névmagyarosítás.** Feisthamel József nagykirályi lakos vezetéknévét belügyminiszteri rendelettel „Bokor“ ra változtatta.

— **Schreiber Nagybecskereken.** Megirtuk mi is, hogy a budapesti főkapitány elfogatási parancsot adott ki Schreiber Adolf budapesti pénzágens ellen, ki a legrefináltabb módon esapta be azokat a kiskorú majoreskokat, kik pillanatnyi pénzsavarokban hozzá fordultak. Schreiber a torontálmezei illetőségű G. V. gyógyszerészgyakornok jelentette fel, a ki egy négyezer forintos váltóra csak 325 frtot kapott. A főkapitányság ma sürgőnyt intézett a nagybecskereki rendőrséghez, melyben közli Schreiber személyleírását és felhívja, hogy kutasson utána, mert alighanem itt jár közöttünk. Hir szerint ugyanis egyezkedni akar G. V. ügyvédjével, dr. Mangold Samu ügyvéddel. Nesza talpon is volt a rendőrség az egész napon, csak hogy Schreibernek nyomára sem akadtak.

— **A gőzgépközlekedés és kazánfűtők vizsgálata.** Krusper Pál kir. főmérnök s államépítészeti hivatalfőnök elnöke alatt Szegeden szervezett bizottság vizsgálat 1898. évi január hó 26-án d. u. 3 órakor kezdve a m. kir. államasutak szegedi szivattyu-telepén fogja megtartani, miről érdekeltek azon figyelemmel kíséreltek, hogy a vizsga letételére vonatkozó, kellően belyegzett s felszerelt kérvényeiket a fent megnevezett bizottság elnökénél (Szeged, postapalota) kell megelőzőleg s legkésőbb a kitűzött nap d. e. 9 órájáig benyújtaniuk vagy beküldeniük.

— **Sötét bűn.** Kleer Katalin pézszaki cselédleány hogy szűnyegét eltitkolja, Mires Marta pézszaki lakosnőhöz fordult segélyért, kit mint ügyes gyakorlott asszonyt ajánlottak neki jóakarói. Két forintért hajlandó is volt a bűnös asszony segédkezni, mely honorárium felét fel is vette, a másik felét azonban a szerencsés leány a műtét után ki nem fizethette, mert rövid idő múltán meghalt. Mires Mártára a iktási kir. törvényszék 9 havi börtönt mért.

— **Farsang.** Mint említettük, a nagyszentmiklósi járás jegyzőjára a torontálmezei jegyzői szaktanfolyam segélyezésére január hó 29-én Nagyszentmiklóson tancsotélyt rendez. A rendező bizottság, melynek élén Hadfy Károly főszolgabíró áll, ma küldte szét a díjazesen kiállított meghívókat.

Irodalom

— 1848 félszázados dícső emlékét Az én Ujságom, Pósa bécsi gyermeklapja is meg fogja ünni. Feltárja a gyermekek előtt a szabadságharcnak ragyogó és megható történetét. Lobogtatja fogja azt a zászlót, mely Petőfi kezében lobogott a bemutatja versben és folyóiratában a magyar nemzet hősi vitészeit, melylyel harcolt a hazáért, a szabadságért. Rákosi Viktor Az én Ujságom kitűnő dolgozó társa gyönyörűen meg írta a szabadságharcnak könyvvel, vérrrel tele hullatott történetét. Magtanulhatja belőle, hogy hogy szerették hazájukat a negyvennyolcadiki gyermekek és szöngye ifjak, s példát vehettek róla a szabadság szent szeretetében. Kilencedik esztendeje lesz már, hogy Az én Ujságom minden héten bekopogtat palotába és kunyhóba s mutatja, tanítja a gyermekvilágot. Előfizetési ára negyedévre 1 frt, olyan csekély összeg hogy mindenki járathatja a gyermekeinek ezt a kedves kis ujságot, mely tele mesével, verssel, elbeszéléssel állandó örömet szerez a gyermekvilágnak. A jövő hónapban jelenik meg Az én Ujságom naptára is, mely szebb lesz minden eddiginél, fényes újkra lesz a magyar szabadságharc történetének s Az En Ujságom minden előfizetője ingyen kapja. Kiadóhivatal: Budapest, Andrassy ut 10.

— **Louis Selar Sztankovits** holnap ünnepi 50 éves jubileumát. A német színházak veteránja, akit színházi körökben nemcsak legjobban ismernek, hanem kiterjedt, kifogástalan és mintaszerű működésénél fogva követendő példaképpen dicsernek is, a művészet ügyének központját képező, mely körül forog minden, mint a csillagok a nap körül. Az ő bíráltó ítélete felülemelkedik mindenben, még a leghatalmasabb befolyásos is. Művészi tanácsa becses még a legnagyobb színpadi coriphäusnak is. Louis Selar Sztankovics működése színházi körökben sokkal ismeretesebb, hogysem akár mint művészeknek, akár mint színházi ügyöknöknek szüksége lenne dicseretükre. De 50 éves jubileumának ünnepén nem akarunk hiányzani legjobb kívánatainkkal, melyekhez a magyar művészek köréből is bizonynyal számosan csatlakoznak.

— **Csáky Albin grófnő mint Helnefordító.** Legnépszerűbb mánás asszonyaink egyike Csáky Albin grófnő több Helne verset lefordított s azokat el is szavalta a poliklinikai egyesület e heti estéjén. E fordításokkal is megmutatta a nemessáivü grófnő, hogy nemcsak kedveséggel és szeretetreméltósággal, hanem poéta lelkével is elő a mi magánvilágunkban. Egyikét a sikerült fordításoknak e heti számában legkedveltebb szépirodalmi hetilapunk az Ország-Világ közli. Ez is mutatja, hogy ez az előkeib hetilap mennyiért siet a hét aktualitásait megsejrezni és közölni, mert hisz a most vasárnap közölt verset Csáky grófnő két nappal ezelőtt szavalta. E szép versből eltekintve a fűzet tele van gyönyörű illusztrációkkal, kedves olvasmányokkal, úgy hogy kedvesebb és jobb olvasni valót nem is tudnánk olvasóink figyelmébe ajánlani. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a most belépő előfizetők ingyen kapják meg a pompás kiállítázu irodalmi almanacht, melynek előszavát Jókai Mór írta. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, a mely Hold-utca 7. szám alatt van.

Táviratok.

A képviselőház alelnöke.

Budapest, január 13. (A „Torontál“ á eredeti távirata.) Mint hírlík, Hieronymi nem reflektál a képviselőház alelnöki tiszt-ségére, s így minden valószínűség szerint Rohonyi Gyula lesz az új alelnök.

A fiúmei kérdés.

Budapest, január 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Fiumébél jelentik: Gróf Szapáry László, fiúmei kormányzó ma oda érkezett. Beavatott körökben beszélik, hogy mindennemű kompromisszum ki van zárva, hogy a képviselőtestületet a legrövidebb idő alatt feloszlatják és kiírják az új választásokat, a melyek már az 1898-iki választók névjegyzéke alapján foganatosítatnak.

Budapest, január 13. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fiúmei reprezentancát Gaál Tibor kormányzóhelyettes ma a király nevében fölözlatla.

A tévedésről.

Budapest, jan. 13. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat lanyha és forgalom hiányában a vételkedv is csökkent. Az árak 5 krral olcsóbbak. Kötetett:

Rozs tavaszra	9.43 — 9.45
Buza márcz.-április	11.93 — 11.94
Tengeri május-junius	5.30 — 5.32
Zab	6.34 — 6.36

Hirdetések.

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknek és bántalmaknál használható állandó sikerrel: csipő fájás, idegfájdalom, helybeli csusz, hátszagatás, hátgyöngeség, hátgerinc bántalmak, hörghurut, asthma, megrándulások, idegbántalmak, az izületek bénasága stb. A hatás bámulatos, közvetlen és tartós. 13/c-9.1

1 darab ára 60 kr., a pénz előlegea beküldése mellett bérmentve 75 kr.

Főraktár:

Gyógyszertár a „N á d o r“-hoz

BUDAPEST, VI, Váci-körut 17.

Cooper Cooper & Co^o L^{td}.

London (26-5.1)

a legfinomabb eredetű

CEYLON-TEÁJÁT

árusítja az

Angol-Gyarmat Társaság

BUDAPEST, V. Perczköz 4. sz. (A Fűrdő-utca és Mérleg-utca között.)

Arjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Vidékre megrendelés fél kgr. és nagyobb mennyiségben bérmentve szállítatik.

Városunkban kapható:

WATZKE F. urnál.

